שא א [מיי' פכ"ח מהל' חיסורי ביחה הל' כב] טוש"ע י"ד סי קנ סעיף :6 ב [מיי שם הלי ו טוש"ע ה"ע סי' כא סעיף ז]: פב ג מיי פ"ב מהלי

רבינו חננאל

י ואסיק' מפני שאמר לפניו יעקב איש כפר סכניא נמחקין כמו ד׳ תיבות) אתנן . זונה ומחיר כלב אסוריז וונוז וכוודיו כלב אסודין לקרבן אבל לעשות מהן בית הכסא לכהן גדול שרי. ממקום טנופת באו ולמקום טנופת חזרו כדכתיב מאתנן זונה קבצה ועד אתנן זונה ישובו והודה לו על קבצו ועו אוגן וונו. ישובו והודה לו על דבר זה בשביל שנתיישר בעיניו ונהנה ממנו ונתפש על זה ואמר עברתי על מה שכתוב הרחק מעליה דרכך זו המינות והרשות ואל תקרב אל פתח ביתה זו זונה וכמה צריך להתרחק מפתח זונה ד' אמות: ר׳ פדת הוה אמר לא אסרה תורה אלא גילוי עריות בלבד שנא׳ איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה: עולא הוה מיייר עולא הוה מנשק לאחוותיה אבי ידיהו. ופליגא דידיה אדידיה שום קריבה בעולם אסור משום לך לך אמרין נזירא סחור סחור לכרמא לא תקרב: לעלוקה שתי בנות זו המינוח והרשוח כל וו המינות ההשחת כל באיה לא ישובון כל באי במינות לא ישובון ואם ישורו לא ישיגו אורחוח ממינות מיית ואסיק' הני מילי ממיווח ארל עוררי קמיה דרב חסדא ואמרה ליה בנה קטן מבנה גדול כלומר בא עליה בנה הגדול ונתעברה ממנו וילדה בנה קטן וכיוצא בה עוברי עבירה אם ישובו שיחיו: למימרא רהחוזר מן העבירות יחיה והרי אלעזר בן דורדיא שלא הניח זונה בעולם כו׳ בשעת הרגל דבר ט בשעות הוא דו ה שמע הוו אומרין אלעזר אינו מתקבל בתשובה כו׳ והיה נושא ונותז בדעתו אם אתחנן לשמים שיבקשו עלי רחמים הם צריכין שיבקשו אחרים רחמים עליהם שכתוב כך וכך וכן כולם עד אין הדרר חלוי אלא רחשורה ראשו בין ברכיו וגעה ררכיה עד שיצחה ושמחו אלעזר בן דורדיא מזומן לחיי העולם הכא בכה רבי ואמר יש קונה עולמו בשעה אחת כגון זה ולא ייו שנמחלו עונותיו אלא יהא אלעזר זה בעבירה הוה דביק וכיון דהדר ביה מית. ופרקי׳ התם כיון דהוה אדיק בעבירה טובא כי מינות דמי: ר' חנינא ור' יונתן הוו אזלי לאורחא מטו לפרשת דרכים חדא פצי לבית עבודת כוכבים וחדא בי זונות אמרו ניזיל

אין מעמידין (לקמן דף כח.) דרמא סמא לרבי אבהו דודאי שולטנות שנותנין עיניהן בבעלי ממון להרגן וליטול ממונן: אותו יעקב ° לא האריך ימים כ״כ אלא נראה דההוא שבא לרפאות את ורבנן. דלית להו האי דבר מינות דיעקב: לבסוף. היא נבזית בן דמא (לקמן מ:) אבל יעקב מינאה דרבי אבהו יכול להיות שהוא

אותו דפרק כיסוי הדם (חולין דף פד.) גבי רבא ס: בהר לעשות בית הבסא לב"ג. נראה דלאו מדאורייתא קא בעי דפשיטא דשרי דהא אפילו ריקועים דבית קדשי הקדשים הוה שרי אי לאו ריבויא דקרא בפרק כל הללמים (לקמן דף מו:) אבל מידי דהר הבית פשיטא דשרי דהא אפי׳ פרה אימעיטא פרק כל הצלמים מקרא דבית ה' פרט לפרה שאינה באה לבית: הרחק מעליה דרכך זו מינות. והא דאמרי' נפרק כל כתבי (שבת דף קטו.) דכמה אמוראי הוו אולי לבי אבידן זהו להתווכח עמם 0 ולא היה מקום מינות ממש אלא מקום ויכוח ומתקבלים שם חכמי עובדי כוכבים ונושחין ונותנים בדינים ומאן דלא הוה אזיל היינו מיראה שלא יהרגום וכן משמע דאמר ^{מ)} רב נחמן אנא מינייהו ומסתפינא מינייהו ודלא כפ״ה ⁰ שפירש בסמוך שהוא מקוס עבודת כוכבים: **ופליגא** דרבי פדת. וא"ת ומאי פליגא דלמא לעולם אמרו רב חסדא ור' פדת שמן התורה אינו אסור אלא קריבה של גלוי עריות אבל מגזירת חכמים לריך להרחיק ד' אמות וה"נ קשיא פ"ק דשבת (דף יג.) על ההיא דאמר ואת אשת רעהו לא טמא ואל אשה נדה לא קרב מה אשת רעהו הוא בבגדו והיא בבגדה אסור אף נדה כן ועלה קאמר ופליגא דר׳ פדת דא"ר פדת לא אסרה תורה אלא קריבה של גלוי עריות בלבד ומאי האמר וכי בא ר' פדת לומר דאשתו נדה הוא בבגדו והיא בבגדה שרי והלה שנינו במשנה (שם דף יה.) לה יאכל הזב עם הזבה מפני הרגל עבירה לכך נראה לר"י דה"ק הכא והתם דמה שאנו דורשים מלשון קריבה הכא ארבע אמות והתם הוא בבגדו כו' פליגא דר' פדת דלר' פדת אין לשון קריבה בין בדברי תורה בין בדברי קבלה אלא גלוי עריות ממש ואפילו אסמכתא לעשות הרחקה ד' אמות אין ללמוד ממנה: ופליגא דידיה אדידיה. ומה שהיה מיקל לעלמו היינו משום דדמיין עליה כי כשורא כדאמרי׳

בריש פ"ב דכתובות (דף יו.): לעלוקה. לפי הפשט היינו גיהנס וכן יסד הפייט בזולת של חנוכה יקדו בהבהבי עלק ור"ת הקשה לבפ"ב לעירובין (דף יט. ושם

ד״ה והאיכא) דחשיב שמות גיהנס לא קחשיב האי לכך נראה לו (א) דשם חכם הוא כמו (משלי ל) לאיתיאל (ושם לא) למואל אבל אין לומר שהוא משמות שלמה כמו אגור וקהלת דבמדרש של ג' דברים קחשיב איתיאל בשמות שלמה ולה קחשיב החי בהדייהו: עד שאנו מבקשים עדיך רחמים. לה השיבו לו כך אלה היה אומר בלבו שכך יוכלו להשיב א"נ שר של הרים היה משיב כן ים:

והנאך. ישר [הדבר] בעיניך: לכהן גדול. שפירש מביתו לפני יום דיעקב איש בפר סבניא שמו. ל"ל דחין זה יעקב מינחה דפרק הכפורים ללשכת פרהדרין" ושם היו מתקנים לו כל לרכיו: והרשות.

בעיני כל ושוכרתן. והכי משמע מאתנן

זונה קבלה קבלה מאמנן הזונה

ובאתנן זונה ישוב להינתן: ופליגא

דרבי פדת. הני ארבע אמות דרב

חסדה: אבי ידייהו. בזרועותיהן:

אבי חדייהו. חזה. דרך בני אדם כשיולאין מבית הכנסת מיד הוא

נושק לאביו ולאמו ולגדול ממנו

בארכובה או בפס ידיו [משום כבוד]:

שלועקות מגיהנם. על רוב ייסורי

גיהנם: מינות. לועקת הבא תקרובת

לעבודת כוכבים: רשות. לועקת הבא

ממוז ודורונות וארנונא ומס למלך: לא

ישובוו. כל המשתמדים לעבודת כוכביסף)

אחר שנאבקו במינות אינם שבין ואם

שבין ממהרין למות מתוך לרה וכפיית

יצרם וזו גזירת מלך עליהם למות:

קלה שבקלות. עבירה קלה שבידה

זו היא שעשתה בנה קטן מבנה ש [גדול

בנה] הגדול בא עליה והולידה ממנו

בנה הקטן ובאה לקבל דין ולשוב

בתשובה: בווודתה. תכריכין. לידה

לדרך (בראשית מב) מתרגמינן זוודין

לאורחא ותכריכין הן לידה לדרך

מתים: ה"ג מדקאמרה קלה שבקלות.

ולא מתה אתקפתא היא. ואיכא דמותבי

הכי אמינות אין מעבירה לא והא

ההיא דאתיא כו' ומתה ומשנינן

מדקאמרה קלה שבקלות מכלל דמינות

הרגל דבר. תשמיש. הרגל התחלה

כמו (אבות פ"ג מי"ג) מרגילין את

החדם לערוה ממשיכין [והיינו התחלה]:

הפיחה. רוח: פלי אפיחחא דעבודת

כוכבים. פתוח לפתח עבודת כוכבים

הוה בה ומשום הכי מתה:

והנאך ועליו נתפסת אמר לו עקיבא הזכרתני פעם אחת הייתי מהלך בשוק העליון של ציפורי ומצאתי יאחד ויעקב איש כפר סכניא שמו אמר לי כתוב בתורתכם ילא תביא אתנן זונה [וגו'] מהו לעשות הימנו בהכ"ם לכ"ג ולא אמרתי לו כלום אמר לי כך סאתנן זונה קבצה ועד אתנן יסאתנן זונה קבצה ועד אתנן סלימדני זונה ישובו ממקום המנופת באו למקום המנופת ילכו והנאני הדבר על ידי זה נתפסתי למינות ועברתי על מה שכתוב בתורה יהרחק מעליה דרכך זו מינות ואל תקרב אל פתח ביתה זו הרשות ואיכא דאמרי הרחק מעליה דרכך זו מינות והרשות ואל תקרב אל פתח ביתה זו זונה וכמה אמר רב חסדא ארבע אמות ורבנן [האי] מאתנן זונה מאי דרשי ביה כדרב חסרא דאמר רב חסדא כל זונה שנשכרת לבסוף היא שוכרת שנאמר יובתתך אתנן ואתנן לא נתן לך [ותהי להפך] ופליגא דרבי פדת דא"ר פדת ילא אסרה תורה אלא קריבה של גלוי עריות בלבד שנא' זאיש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה ייעולא כי הוה אתי מבי רב הוה מנשק להו לאחתיה אבי ידייהו ואמרי לה אבי חדייהו ופליגא דידיה אדידיה דאמר עולא יקריבה בעלמא אסור משום יילך לך אמרין נזירא סחור סחור לכרמא לא תקרב "לעלוקה שתי בנות הב הב מאי הב הב אמר מר עוקבא [קול] שתי בנות שצועקות מגיהנם ואומרות בעוה"ז הבא הבא ומאן נינהו מינות והרשות איכא דאמרי אמר רב חסדא אמר מר עוקבא קול

כמו (מהלים כב) פלו עלי פיהם: גיהנם צועקת ואומרת הביאו לי שתי בנות דנכים שצועקות ואומרות בעולם הזה הבא הבא יכל באיה לא ישובון ולא ישיגו אורחות חיים וכי מאחר שלא שבו היכן ישיגו ה"ק ואם ישובו ילא ישיגו אורחות חיים למימרא דכל הפורש ממינות מיית והא ההיא דאתאי לקמיה דרב חסרא ואמרה ליה קלה שבקלות עשתה בנה הקטן מבנה הגדול ואמר לה רב חסרא מרחו לה בזוורתא ולא מתה מדקאמרה קלה שבקלות עשתה מכלל דמינות [נמי] הויא בה ההוא דלא הדרא בה שפיר ומש"ה לא מתה איכא דאמרי ממינות אין מעבירה לא והא ההיא דאתאי קמיה דרב חסדא וא"ל [ר"ח זוידו לה זוודתא] ומתה מדקאמרה קלה שבקלות מכלל דמינות נמי הויא בה ומעבירה לא והתניא אמרו עליו על ר"א בן דורדיא שלא הניח זונה אחת בעולם שלא בא עליה פעם אחת שמע שיש זונה אחת בכרכי הים והיתה גומלת כים דינרין בשכרה נמל כים דינרין וחלך ועבר עליה שבעה נהרות בשעת הרגל רבר הפיחה אמרה כשם שהפיחה זו אינה חוזרת למקומה כך אלעזר בן דורדיא אין מקבלין אותו בתשובה הלך וישב בין שני הרים וגבעות אמר הרים וגבעות בקשו עלי רחמים אמרו לו עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו שנאמר °כי ההרים ימושו והגבעות תמוטינה אמר שמים וארץ בקשו עלי רחמים אמרו עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו שנאמר יכי שמים כעשן נמלחו והארץ כבגד תבלה אמר חמה ולבנה בקשו עלי רחמים אמרו לו עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו שנאמר יוחפרה הלבנה ובושה החמה אמר כוכבים ומזלות בקשו עלי רחמים אמרו לו עד שאנו מבקשים עליך נבקש על עצמנו שנאמר יוונמקו כל צבא השמים אמר אין הדבר תלוי אלא בי הניח ראשו בין ברכיו וגעה בבכיה עד שיצתה נשמתו יצתה בת קול ואמרה ר"א בן דורדיא מזומן לחיי העולם הבא [והא הכא בעבירה הוה ומית] התם נמי כיון ראביק בה מובא כמינות דמיא מככה רבי ואמר יש קונה עולמו בכמה שנים ויש קונה עולמו בשעה אחת ואמר רבי לא דיין לבעלי תשובה שמקבלין אותן אלא שקורין

אותן רבי ר' חנינא ור' יונתן הוו קאזלי באורחא מטו להנהו תרי שבילי חד פצי אפיתחא דעבודת כוכבים וחד פצי אפיתחא דבי זונות אמר ליה חד לחבריה ניזיל אפיתחא דעבודת כוכבים

ל) ובס"א: אחד מחלמידי ישו הנולרי], ב) [בס״ח: ישו הנולרי], ב) [בס״ח: לימדני ישו הנולרי], ג) [שבת יג.], ד) [שס], ה) [לקמן נח: יב.ן, ו) [לעילי: לקמן יח.], 1) [יומא ב.], ח) בס"א לימא 1) [יומא ב.], ח) בס"א לימא לעבודת כוכבים. ע) ס"י. י) [בס"א: רשע], ל) [ועי מוספות מגילה כג. ד"ה אמר יעקב וכו'], () [בס"א נוסף: לפסול תורתס], מ) (שם בשבת קטו. איתא מר בר יוסף], ג) [לקמן ע"ב ד"ה לבית אבידן], ס) [עי מוס׳ חולין ז. ד״ה אמר],

תורה אור השלם 1. לא תָבִיאַ אֶתְנַן זוֹנָה וּמְחִיּוּר בֶּּלֶב בֵּית יְיְ אַלֹּחָיף לְבָל נֶדֶר כִּי תוֹעָבַת יְיִ אֱלֹחָיף גָּם שָׁנֵיהָם: דברים כג יט ָּבְיֵ יֶּבֵּ: 2. וְכָל פְּסִילֶיהָ יֻבַּתוּ וְכָל אֶתְנַנָּיהָ יִשְּׂרְפוּ בָאֵשׁ וְכָל עצביה אשים שממה כי מֶאֶתְנַן זוֹנָה קְּבְּצָה וְעַר אֶתְנַן זוֹנָה יָשׁוּבוּ:

3. הַרְחַק מֵעֶלֶיהְ דַּרְכֶּךְ וְאַל תִּקְרֵב אֶל פָּתַח בַּיתָה: משלי ה ח בּינְוּיה. 4. וַיְהִיּ כָּךְּ הַפֶּרְ מִן הַנָּשִׁים בְּתִוְנוּתִיְךְ וְאַחֲרִיִּךְ לֹא זוּנָה וּבְתִתַּךְ אֶתְנָן וְאֶתְנֵן לֹא נַתַּן לְךְּ וַתְּהִי לְהָפָּךְ: יחזקאל טז לד

ַרִּיִּאְישׁ אֶל כְּל. 5. אִישׁ אִישׁ אֶל כְּל שָאֵר בְּשָׂרוֹ לֹא תִקְרְבוּ לְגַלּוֹת עֶרְוָה אֲנִי יִיָּ:

ויקרא יח ו ניקרא יח ו 6. לַעַלוּקָה שְׁתַּי בָּנוֹת. הַב הַב שַׁלוֹשׁ הַנָּה לֹא תִשְׂבַעְנָה אַרְבֵּע לֹא אָמְרוּ הוֹן: משלי ל טו אָמְרוּ הוֹן: משלי ל טו קנּל בָּאֶיהָ לֹא יְשׁוּבוּן ולא יַשִּׂיגוּ אֶרְחוֹת חַיִּים: משלי ביט כִּי הַהָרִים יְמוּשׁוּ ה. בי "וְוֹוֵים בְּהַוֹּשׁרּ וְהַגְּבְעוֹת תְּמוּטַנֶה וְחְסְדִּי מַאִּתְּךְ לֹא יְמוּשׁ וּבְרִית שְׁלוֹמִי לֹא תְמוּט אָמֵר מְרַדְמֵלֶךְ יְיְ: ישעיהו נד י והביטו אל הארץ מתחת בִּי שָׁמִים בֶּעָשָׁן נְמְלְחוּ וְהָאָרֶץ בַּבָּגֶד תִּבְלָה וְהָאָרֶץ בִּבָּגֶד תִבְלָה ישועתי לעולם תהיה ישעיהו נא ו

10. וְחָפְּרָה הַלְּבְּנָה וּבוֹשָׁה הַחַמְּה בִּי מְלַךְּ יְיָ יבירשלם ונגד ופגרות בירשלם ונגד ופגרו בבוד: ישעיהו כד כג בוד: ונמקו כל צבא השמים ונגלו בספר השמים ונגלו בספר בעל צבאם יבול בעלה מגפו וכנבלת בעל עלה מגפו וכנבלת

הגהות הב"ח

(ל) תום' ד"ה לעלוקה וכו׳ לשם חכם הוא. נ״ב בגיהנם היינו משום דכתיב בתריה שאול ועוצר רחם תוספות ר"פ עושין פסין דף יט בד"ה והאיכא מפמה:

מוסף רש"י . קריבה של גלוי עריות. תשמיש ממש (שבת יג.).